

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

Datum
2018-11-12

Ärendebeteckning
7624-2018

1(3)

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande gällande Betänkande från Mottagandeutredningen (SOU 2018:22) – remiss av den kompletterande promemorian Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

Sammanfattning

Utredningens förslag tillmötesgår kommuner som har kommit med synpunkter på dagens lagstiftning gällande egenbosättning. Länsstyrelsen Västerbotten (här nedan Länsstyrelsen) ser positivt på det. Länsstyrelsen ser även positivt på att den sociala prövningen kopplas till regeringens långsiktiga reformprogram för minskad segregation.

Länsstyrelsen är dock tveksam till om förslaget får önskad effekt samt om dagersättningen och särskilt bidrag är tillräcklig som styrmedel.

Utredningens huvudförslag; en ordning med social prövning

Länsstyrelsen bedömer att det är svårt att helt ta ställning till förslaget om social prövning då det är oklart vad det ska omfatta samt vad som är praktiskt möjligt för Migrationsverket att pröva. I förslaget så saknas en beskrivning av hur myndigheten ska kontrollera och styrka de uppgifter som den sökande ska inkomma med vid social prövning.

Utredningen nämner att den sociala prövningen är en komplicerad och administrativt betungande uppgift vilket länsstyrelsen önskar understryka. Det är dock inte enbart administrativt betungande för Migrationsverket utan även för kommunala fastighetsbolag och privata hyresvärdar som kan komma att behöva bidra med uppgifter till den sociala prövningen, exempelvis hur stor yta en lägenhet har samt andra uppgifter som kan krävas för en helhetsbedömning.

Ytterligare en svårighet som Länsstyrelsen har identifierat är möjligheten att kontrollera att individer de facto bor på de adresser där de är skrivna.

Förslaget gäller enbart egenbosättning under asyltiden, inte exempelvis under etableringstiden. Migrationsverket arbetar för att korta tiden för asylprövningen vilket innebär att lagstiftningen enbart berör individer under

en begränsad tid. Om Migrationsverket lyckas med sin målsättning att korta asyltiden till trettio dagar för hälften av alla sökanden så är frågan om man hinner handlägga den sociala prövningen under asyltiden.

En stor fråga är om det är ett tillräckligt styrmedel att frånta rätten till dagersättning och särskilt bidrag. Syftet med förslaget är att asylsökande inte ska bosätta sig på egen hand i vissa områden och/eller i ett boende som inte anses socialt hållbart. Individen kommer dock att väga sina drivkrafter för egenbosättning i ett visst område mot konsekvensen att förlora sin dagersättning. Det finns en möjlighet att drivkraften till egenbosättning är större.

Utredningens alternativa förslag; att komplettera den sociala prövningen med att temporärt helt undanta vissa bostadsområden från möjlighet till eget boende under asyltiden

Utredningens andra förslag är administrativt betydligt enklare än huvudförslaget. När prövningen om vilka bostadsområden som ska undantas från möjlighet till eget boende är gjord så har man en enkelt och effektiv beslutsprocess vilket är till fördel för handläggningen hos Migrationsverket.

Att göra bedömningen kring vilka bostadsområden som har särskilda socioekonomiska utmaningar är dock komplicerat. Utredningen beskriver problemet att det idag inte finns ett enhetligt och allmänt tillgängligt sätt att mäta social och ekonomisk utsatthet för mindre geografiska områden än kommuner men att Statistiska centralbyrån (SCB) i samarbete med Delegationen mot segregation (Delmos) har getts i uppgift av regeringen att ta fram en rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation. Uppdraget ska redovisas i december 2019.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens förslag att uppgiften att ansvara för urvalet av kommuner och/eller kommundelar som ska omfattas bör läggas på annan myndighet än Migrationsverket.

Länsstyrelsernas roll

Utredningen föreslår att länsstyrelserna får i uppgift att stödja kommunernas arbete med att välja ut områden och medverka till att urvalet i möjligaste mån är likvärdigt och jämförbart mellan kommunerna. Vidare föreslås att länsstyrelserna ska ges tillfällighet att yttra sig i fråga om vilket eller vilka bostadsområden eller stadsdelar inom kommunen som anmälan till Migrationsverket bör avse. Länsstyrelserna föreslås därmed enbart ha en rådgivande och stödjande funktion.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens förslag att länsstyrelserna är den bäst lämpade aktören utifrån vår regionala roll. Länsstyrelserna har en god regional kännedom och har god vana av att arbeta i dialog och samverkan

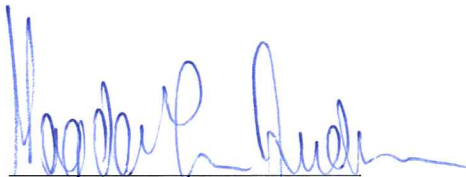
regionalt och lokalt. Länsstyrelsen anser dock att länsstyrelserna inte enbart ska ges tillfälle att yttra sig utan att kommunerna ska inhämta länsstyrelsernas uppfattning i frågan.

Utredningen tar sin utgångspunkt i länsstyrelsernas uppdrag kring att ta fram och sammanställa lägesbilder. Länsstyrelsen anser att det finns fler grunder kring varför länsstyrelserna bör ges detta uppdrag, bland annat genom bostadsmarknadsanalyserna, samt att man bör ta fram kompletterande underlag för bedömningarna.

Länsstyrelsen vill särskilt påtala att om länsstyrelserna får detta uppdrag så innebär det ett utökat arbete som behöver resurssättas med extra medel för uppgiften.

Ärendets handläggning

I detta ärende har Landshövding Magdalena Andersson beslutat. Ärendet har föredragits av särskild sakkunnig Anna Danielsson.

Magdalena Andersson
Landshövding